

06.02

Ιστορίες με φίλους

Ευθύς και Πλάγιος Λόγος • Προσωπικές Αντωνυμίες

Λίγα λόγια για το κείμενο

Μια τρυφερή ιστορία για τη φιλία ανάμεσα σε μια μικρή Τσιγγάνα και τον Δημητρή, που δεν ήταν Τσιγγάνος. Όταν το κοριτσάκι φεύγει με τον καταυλισμό του, του χαρίζει τη φουσαρμόνικα του παππού της, για να τη θυμάται. Ο Δημητρός της δίνει μια χρωματιστή πέτρα. Στο λιμάνι, λίγο πριν το πλοίο σαλπάρει, εκείνη φωνάζει κάτι... μα ο δυνατός αέρας παίρνει τη φωνή της. Ο Δημητρός μένει με τη φουσαρμόνικα στο χέρι και μια υπόσχεση στην καρδιά.

Στο μάθημα αυτό
θα μιλήσουμε για:

- 1 τον ευθύ και τον πλάγιο λόγο
- 2 τις προσωπικές αντωνυμίες

Είδος κειμένου:
Λογοτεχνική αφήγηση

Κύριο θέμα:

Η ανταλλαγή αναμνηστικών δώρων μεταξύ μιας μικρής Τσιγγάνας και ενός νεαρού αγοριού, που επρόκειτο να αποχωριστούν, ως απόδειξη της μεγάλης φιλίας που τους ένωνε.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ευθύς και Πλάγιος Λόγος

ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ

Μεταδίδουν τα λόγια ενός προσώπου **άμεσα**, δηλαδή ακριβώς όπως τα είπε.

Π.χ.:

– Θα φύγω σε λίγο.

– Γιατί;

ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

Μεταδίδουν τα λόγια ενός προσώπου **έμμεσα**, όχι ακριβώς όπως τα είπε, αλλά όπως μας τα μεταφέρει ένα τρίτο πρόσωπο.

Π.χ.:

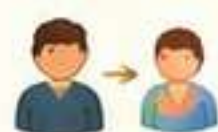

Ο Γιάννης τον ρώτησε **γιατί** φεύγει.

Εκείνος απάντησε πως έχει κάποια δουλειά.

Μετατροπή Ευθύ Λόγου σε Πλάγιο – Τι προσέχουμε;

Προσθέτουμε τα ονόματα των προσώπων.

Βάζουμε συνδέσμους για να ενώσουμε τις προτάσεις.

Χρησιμοποιούμε ρήματα όπως ρώτησε, απάντησε, είπε κ.ά.

Μετατρέπουμε τις κύριες προτάσεις σε εξαρτημένες.

Αλλάζουμε το πρόσωπο των ρημάτων από 1^η/2^η σε 3^η (π.χ. ήθελα → ήθελε).

Μερικές φορές, αλλάζουμε και τον χρόνο του ρήματος (π.χ. έριξαν, → είχαν ρίξει).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

«Θέλω φαγητό», είπε ο Αρίωνας.

Τα λόγια του **Αρίωνα** βρίσκονται μέσα σε εισαγωγικά, «...», άρα έχουμε **ευθύ λόγο**.

Ο Αρίωνας είπε ότι ήθελε φαγητό.

Εδώ δεν έχουμε εισαγωγικά, άρα έχουμε **πλάγιο λόγο**.

Σκέψου!

Όταν διηγούμαστε μια ιστορία, χρησιμοποιούμε κυρίως **πλάγιο λόγο**. Όταν θέλουμε να δείξουμε τα ακριβή λόγια των ηρώων, χρησιμοποιούμε **ευθύ λόγο**.

Η αληθινή φιλία δεν γνωρίζει σύνορα. Μένει στην καρδιά και σε κάνει καλύτερο άνθρωπο!

06.02

06.02 Ιστορίες με φίλους

Εξασκούμε • Δημιουργώ • Ολοκληρώνω

ΕΞΑΣΚΟΥΜΑΙ

1. Ευθύς ή Πλάγιος;

Γράψε Ε για ευθύ λόγο και Π για πλάγιο λόγο.

- «Θα περάσω σε καμιά ώρα», είπε ο Δημήτρης. _____
- Η μικρή Τσιγγάνα είπε ότι βιαζόταν. _____
- «Γεια σου, Δημήτρη!», φώναξε το κορίτσι. _____
- Ο Δημήτρης ρώτησε τι είναι. _____

2. Μετατρέπω σε πλάγιο λόγο

Γράψε τις παρακάτω προτάσεις σε πλάγιο λόγο.

- «Ήθελα να σου δώσω κάτι», είπε το κορίτσι.

- «Δεν έχω ξαναδεί πιο όμορφη πέτρα!», είπε ο Δημήτρης.

3. Προσωπικές αντωνυμίες

Αντικατέστησε τις χρωματιστές λέξεις με την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία.

- Ο Δημήτρης είδε **τη φίλη του**.

- Η μικρή Τσιγγάνα χάρισε **τη φουσαρμόνικα στον Δημήτρη**.

- Ο **Δημήτρης** και **το κορίτσι** έμειναν φίλοι.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ

Σχεδιάσε ένα μικρό αναμνηστικό δώρο φιλίας. Ύστερα γράψε 2-3 προτάσεις: Σε ποιον θα το έδινες και γιατί;

Fun Fact!

Το μικρό κομμάτι «φιλο-» σημαίνει αγάπη ή συμπάθεια. Γι' αυτό λέμε **φιλόζωος**, **φιλόξενος** και **φιλομαθής**!

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Τι κάνει έναν φίλο αληθινό, ακόμη κι όταν βρίσκεται μακριά;